



РЕГЛАМЕНТ ПРО ЕКОДИЗАЙН: ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ, ЯКЩО ПРОДАЄШ ТОВАРИ В ЄС

[ЄЗК](#)

[Європейський зелений курс](#), [ЄЗК](#)

У ЄС набув чинності новий закон про вимоги сталості до широкого спектру повсякденних побутових товарів. Регламент про екодизайн для сталих продуктів спрямований на зменшення загального довкілєвого та кліматичного впливу продуктів на ринок ЄС.

Регламент про екодизайн для сталих продуктів (ESPR) дозволить встановлювати вимоги з метою забезпечення того, щоб продукти служили довше, їх легше було ремонтувати та переробляти, вони містили менше проблемних хімікатів і більше перероблених матеріалів, а також були більш енерго- та ресурсоефективними. Це може означати нижчі витрати для споживачів та менше клопоту в процесі експлуатації.

Це заохочуватиме компанії виводити більш сталі продукти на ринок ЄС, надаватиме їм рівні умови гри та підвищуватиме конкурентоспроможність лідерів у сфері сталого розвитку. Це також підвищить життєздатність діяльності з відновлення, реконструкції та переробки відходів, яка має значний потенціал для створення робочих місць.

За погано спроєктовану та недовговічну продукцію розплачуються споживачі та довкілля. Регламент ґрунтується на успіху Директиви про екодизайн, яка вже допомогла домогосподарствам ЄС заощадити в середньому понад 200 євро на рік, здебільшого за рахунок підвищення енергоефективності продукції.

Тепер Регламент поширить цей підхід на набагато ширший спектр продуктів і дозволить встановлювати далекосяжні вимоги до продуктивності та інформаційного «екодизайну» в широкому спектрі параметрів, таких як:

- довговічність, можливість багаторазового використання, модернізація і ремонтоздатність продукту;
- наявність речовин, що перешкоджають циркулярності;
- енерго- і ресурсоефективність;
- вміст переробленої сировини;
- відновлення та переробка;
- вуглецевий слід і вплив на довкілля;
- вимоги до інформації, включаючи цифровий паспорт продукту.

Правила підвищення екологічності товарів відповідно до Регламенту ESPR поступово впроваджуватимуться для окремих груп товарів або для кількох груп товарів зі схожими характеристиками. Правила будуть адаптовані до конкретних груп. Наприклад, правила для смартфонів, взуття або шин не будуть однаковими. Вони будуть розроблені на основі наукових даних, економічного аналізу та консультацій із зацікавленими сторонами, і як тільки будуть введені в дію, будуть застосовуватися до всіх охочих продавати на ринку ЄС.

Щоб переконатися, що всі знають, чого очікувати, і що компанії мають достатньо часу для підготовки, Єврокомісія опублікує багаторічні робочі плани з переліком продуктів і заходів, які необхідно вжити. Перший робочий план буде прийнятий протягом дев'яти місяців, і на додаток до продуктів, пов'язаних з енергетикою, ймовірно, включатиме високоефективні продукти, такі як одяг, меблі, сталь, алюміній, шини та продукти ІКТ. ESPR також запровадить нові комплексні заходи для зміцнення сталих моделей споживання та виробництва продукції, а також для посилення контролю за дотриманням законодавства – ключового елементу, що забезпечує рівні умови гри на єдиному ринку.

Вперше в ЄС будуть введені нові вимоги до **цифрового паспорту продукту** для всіх продуктів, що регулюються ESPR. «Паспорт» буде відсканованою міткою на продуктах, що забезпечить легкий доступ до інформації про екологічність продукції. Це має допомогти споживачам робити більш екологічний вибір продуктів, подовжувати термін служби продукції та отримувати прибуток і робочі місця за допомогою практики циркулярного ділового циклу. Це також допоможе органам влади ефективніше забезпечувати дотримання вимог законодавства.

Регламент ESPR також містить нові заходи, спрямовані на припинення надзвичайно марнотратної та шкідливої для довкілля практики знищення непроданих споживчих товарів, включаючи потенційні зобов'язання компаній вживати заходів для запобігання цій практиці. Крім того, **буде введена пряма заборона на знищення нереалізованих текстильних і взуттєвих виробів** з відступами для невеликих компаній і перехідним періодом для середніх. З часом такі заборони можуть охопити й інші сектори, якщо це буде потрібно. Якщо великі компанії все-таки знищать нереалізовану продукцію, їм потрібно буде публічно повідомити, скільки і чому.

Для виробництва продукції використовується величезна кількість матеріалів, енергії та інших ресурсів. Це спричиняє **значний вплив на довкілля** протягом усього життєвого циклу продукту – від видобутку сировини до виробництва, транспортування, використання та закінчення терміну служби. Половина глобальних викидів парникових газів і 90% втрат біорізноманіття спричинені видобутком і переробкою первинної сировини. Негативні наслідки для довкілля включають значне виснаження ресурсів, утворення викидів парникових газів та забруднення.

Мета Регламенту про екодизайн для сталих продуктів – **зробити екологічні продукти нормою** на ринку ЄС та зменшити їх загальний вплив на довкілля та клімат. Моделі «бери-роби-використовуй-утилізуй» можна уникнути, а значна частина впливу продукту на довкілля визначатиметься на етапі проектування.

Новий Регламент **розширить рамки екодизайну** двома способами:

1. охопить максимально широкий спектр продукції;
2. де це доречно, розширить сферу вимог, яким повинна відповідати продукція.

Детальніша інформація:

- [Новина на сайті Європейської Комісії](#)